

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0138/2012

12.4.2012

BETÆNKNING

om et 2020-perspektiv for kvinder i Tyrkiet
(2011/2066(INI))

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

Ordfører: Emine Bozkurt

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	13
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	17

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om et 2020-perspektiv for kvinder i Tyrkiet (2011/2066(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til De Forende Nationers konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder (CEDAW) og den tilhørende fakultative protokol, som indgår i folkeretten, og som Tyrkiet har deltaget i siden henholdsvis 1985 og 2002, og til artikel 90 i den tyrkiske forfatning, hvori det anføres, at folkeretten har forrang for Tyrkiets nationale lovgivning,
- der henviser til Europarådets konventioner som f.eks. den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og konventionen om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet,
- der henviser til Europarådets Parlamentariske Forsamlings dokument 11372 og henstilling 1817 (2007), som begge bærer titlen “Parliaments united in combating domestic violence against women, mid term assessment of the Campaign”,
- der henviser til EU-rettens bestemmelser om kvinders rettigheder og ligestilling mellem kvinder og mænd,
- der henviser til Det Europæiske Råds beslutning af 17. december 2004 om at indlede forhandlinger med Tyrkiet om tiltrædelse af Den Europæiske Union,
- der henviser til Kommissionens statusrapport 2010 for Tyrkiet (SEC(2010)1327),
- der henviser til Kommissionens meddelelse ”Udvidelsesstrategi og de vigtigste udfordringer 2010-2011” (COM(2010)0660),
- der henviser til Kommissionens meddelelse “EUROPA 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst” (COM(2010)2020),
- der henviser til sin beslutning af 6. juli 2005¹ og 13. februar 2007² om kvindernes rolle i det sociale, økonomiske og politiske liv i Tyrkiet,
- der henviser til sin beslutning af 9. marts 2011 om statusrapport 2010 for Tyrkiet³,
- der henviser til forretningsordenens artikel 48,
- der henviser til betænkning fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A7-0138/2012),

¹ EUT C 157E af 6.7.2006, s. 385.

² EUT C 287E af 29.11.2007, s. 174.

³ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0090.

- A. der henviser til, at Tyrkiet som kandidatland er forpligtet til at overholde EU's regelværk og til at respektere menneskerettighederne, herunder kvinders rettigheder og ligestilling; der henviser til, at Tyrkiet opfordres til at fortsætte og føre tilsyn med gennemførelsen af lovgivningsmæssige reformer samt til at iværksætte oplysningskampagner til bekæmpelse af vold mod kvinder, herunder vold i hjemmet;
- B. der henviser til, at ligestillingspolitikken giver store muligheder for at nå Europa 2020-målene, idet den bidrager til vækst og fuld beskæftigelse;
- C. der henviser til, at Tyrkiet gør begrænsede fremskridt for så vidt angår forbedring og gennemførelse af en lovgivningsramme, der kan sikre kvinders ligeværdige deltagelse i det sociale, økonomiske og politiske liv;
- D. der henviser til, at Kommissionen i sine statusrapporter for Tyrkiet for 2010 og 2011 har understreget, at der er behov for en vedvarende ekstra indsats for at føre de eksisterende retlige rammer ud i livet politisk, socialt og økonomisk; der henviser til, at Kommissionen desuden har påpeget, at ligestilling, bekæmpelse af vold mod kvinder, herunder æresdrab, og bekæmpelse af tidlige ægteskaber og tvangsægteskaber, stadig er en stor udfordring for Tyrkiet; der henviser til, at ligestilling, kvinders rettigheder og integration af kønsaspektet bør indgå i den nye tyrkiske forfatning, som skal udarbejdes;
- E. der henviser til, at der navnlig er behov for en samordnet og koordineret indsats for så vidt angår vold mod kvinder, uddannelse, arbejde og repræsentation på nationalt og lokalt plan;

Lovgivning, koordination og civilsamfundet

- 1. opfordrer den tyrkiske regering til at opretholde og styrke principperne vedrørende ligestilling og kvinders rettigheder ved at vedtage og ændre lovgivning, herunder den planlagte proces til vedtagelse af en ny forfatning;
- 2. understreger, at økonomisk og social underudvikling i ugunstigt stillede områder i Tyrkiet samt problemer, der skyldes indvandring, fattigdom og fremherskende patriarkalske sociale strukturer, forværrer kvindernes problemer og undergraver deres stilling; opfordrer til, at der lægges større vægt på behovet for at tage højde for regionale forskelle i arbejdet, når kvinders rettigheder behandles, og formulere politikker i overensstemmelse hermed, samtidig med at det anerkendes, at de problemer og uligheder, som kvinder af kurdisk oprindelse møder, sædvanligvis er større; opfordrer den tyrkiske regering til at foretage alle nødvendige reformer og samarbejde med de lokale myndigheder for at sikre, at alle kvinder, herunder kvinder af kurdisk oprindelse, har lige rettigheder;
- 3. glæder sig over udnævnelsen af en ny minister for familie- og socialpolitik og over nedsættelsen af et udvalg om lige muligheder for kvinder og mænd i det tyrkiske parlament, som i forbindelse med vigtige spørgsmål, såsom vold mod kvinder og børneægteskaber, gør vellykkede bestræbelser på at foretage undersøgelser, udarbejde rapporter og foretage høringer af en række organisationer, herunder ngo'er;
- 4. understreger betydningen af effektiv koordination i bestræbelserne på at sikre integration af kønsaspektet; glæder sig derfor over den tyrkiske regerings indsats for at styrke

samarbejdet mellem de statslige myndigheder om integration af kønsaspektet; opfordrer den tyrkiske regering til med aktiv og ikke-diskriminerende deltagelse af civilsamfundet at vedtage yderligere strategier rettet mod at sikre og effektivt overvåge gennemførelsen af fuld ligestilling, herunder fjernelse af løngabet mellem mænd og kvinder, og omsætte resultaterne af dette samarbejde i praksis;

5. understreger nødvendigheden af at omsætte kønsrelateret lovgivning i praksis i hele landet ved at stille tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer til rådighed, sørge for konsekvens og udvikle kontrolmekanismer, som er baseret på klare, målbare mål;
6. opfordrer den tyrkiske regering til at anerkende betydningen af, at civilsamfundet deltager i udviklingen og gennemførelsen af ligestillingspolitik, og til at sikre inddragelse af ngo'er på centralt og lokalt plan for at nå frem til den mest favorable politik for kvinder;
7. glæder sig over Tyrkiets fremskridt med hensyn til registrering af nyfødte børn, som nu sker i 93 % af tilfældene; understreger behovet for en konsekvent og systematisk indsamling af kønsopdelte statistikker for at overvåge fremskridt i gennemførelsen af lovgivningen og smuthuller i den nationale lovgivning;
8. ønsker oplysninger om, hvilke fremskridt den tyrkiske regering har gjort i anerkendelsen af lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoners rettigheder i det offentlige liv;

Vold mod kvinder

9. understreger, at 39 % af alle tyrkiske kvinder ifølge oplysninger fra Tyrkiets statistiske institut har været udsat for fysisk vold på et tidspunkt i deres liv; er dybt foruroliget over den regelmæssige og grove karakter af volden mod kvinder, herunder æresdrab, tidlige ægteskaber og tvangsægteskaber, og de eksisterende afhjælpningsforanstaltningers ineffektivitet samt de tyrkiske myndigheders lemfældighed med hensyn til at straffe personer, der begår kønsbaserede forbrydelser;
10. opfordrer den tyrkiske regering til at træffe mere effektive foranstaltninger med henblik på at bekæmpe æresdrab i form af lovgivningsmæssige, juridiske og finansielle tiltag til at forebygge sådanne drab og straffe gerningsmændene samt alle de familiemedlemmer, der i stilhed samtykker i vold mod kvinder, navnlig i tilfælde af æresdrab, og til at hjælpe ofre; ønsker at spørge den tyrkiske regering, om der har været nogen nedgang i antallet af ofre i årene efter ændringen af den tyrkiske straffelov, som bevirkede, at æresdrab blev opført som en skærpende omstændighed i mordsager; ønsker endvidere at spørge den, hvor ofte dommere har afsagt kendelse om æresdrab, og hvad straffen blev;
11. opfordrer den tyrkiske regering til at foretage en undersøgelse af den pludselige stigning i antallet af kvinders selvmord i det østlige Tyrkiet og gennemføre en grundig undersøgelse af fænomenet vedrørende såkaldte æresselvmord samt til at yde hjælp og støtte til kvinder, der er under pres fra deres familier og andre personer omkring dem, med henblik på at forebygge situationer, hvor familier i stedet for at begå æresdrab presser kvinder til at begå selvmord;
12. er af den opfattelse, at enhver form for vold mod kvinder er uacceptabel; opfordrer den tyrkiske regering til at indføre og gennemføre en nultolerancepolitik over for vold mod

kvinder ved at vedtage, overvåge og gennemføre hensigtsmæssig lovgivning med henblik på at beskytte ofrene, straffe gerningsmændene og forebygge vold;

13. understreger, at der er behov for en ændring af lov nr. 4320 om beskyttelse af familien, og at ændringen bør sikre et bredt anvendelsesområde, effektive retsmidler og beskyttelsesmekanismer samt en nøje og øjeblikkelig gennemførelse af lovgivningen uden undtagelser for at komme volden mod kvinder til livs og indføre afskrækkende og hårde straffe for dem, der begår vold mod kvinder; understreger behovet for at gøre vold mod kvinder, herunder voldtægt inden for ægteskabet, til en strafbar handling og træffe de nødvendige foranstaltninger til fjernelse af voldelige ægtefæller og partnere samt sikre ofrenes reelle adgang til domstolene og beskyttelsesforanstaltninger;
14. opfordrer den tyrkiske regering til at etablere en kontrolordning med benchmarks og tidsfrister for gennemførelsen af den nationale handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder og afgive et stærkt tilsagn om at yde tilstrækkelig finansiering til planen;
15. gør sig til talsmand for, at politikfolk, sundhedspersonale, dommere, anklagere, ledende medlemmer af religiøse samfund og andre personer med officielle roller modtager avanceret uddannelse i forebyggelse af vold i hjemmet; gentager med henblik på at supplere denne indsats behovet for et system, der gør det muligt at identificere og iværksætte en efterforskning vedrørende personer, der ikke beskytter og bistår ofrene, og for tilstrækkelige budgetmidler til beskyttelsesmekanismer;
16. glæder sig over etableringen hos Ankaras chefanklager af et særligt kontor for vold i hjemmet; understreger, at dette særlige kontor – i og med, at det er blevet sikret, at hele den juridiske proces i tilfælde af vold mod kvinder varetages af offentlige anklagere, der er eksperter i vold i hjemmet, og kontoret er blevet overdraget myndighed til at udstede direkte ordrer med umiddelbar virkning til politiet om at anholde gerningsmanden og beskytte offeret, herunder øjeblikkelig håndhævelse af beskyttelsesordrer og overførsel til krisecentre – har fuldbåret et vigtigt skridt fremad i bekæmpelsen af vold mod kvinder, beskyttelsen af ofre og tildeling af straf til gerningsmændene; opfordrer for at udvide dette beskyttelsesniveau til hele landet den tyrkiske regering til at etablere særlige kontorer hos de offentlige anklagere, som skal tage sig af vold i hjemmet i alle landets provinser;
17. opfordrer den tyrkiske regering til at sikre ofre reel adgang til passende juridisk information, retshjælp og passende retlige procedurer, hvorigennem de kan opnå retfærdighed og organisere forsvaret af deres rettigheder uden trusler om yderligere vold;
18. støtter det synspunkt, at der skal være samme adgang til disse beskyttelsesmekanismer for kvinder med indvandrerbaggrund, der står over for yderligere problemer (såsom sprogbarrierer, isolation i familien osv.);
19. glæder sig over de initiativer, den tyrkiske regering har taget til at reorganisere systemet med krisecentre i samråd med alle berørte parter; konstaterer, at de 65 krisecentre for kvinder, der har været udsat for vold, ikke opfylder behovene i en befolkning på ca. 70 millioner mennesker; opfordrer den tyrkiske regering til at etablere et tilstrækkeligt antal krisecentre, der er ligeligt fordelt i hele landet, i overensstemmelse med Europarådets konvention af 11. maj 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold

i hjemmet og derved leve op til den målsætning, som den satte for sig selv med kommuneloven, og etablere et krisecenter i hver kommune med mindst 50 000 indbyggere; bemærker, at krisecentrene skal være fordelt i hele landet med en passende balance mellem landdistrikter og byområder; understreger betydningen af at etablere ordninger rettet mod at øge sikkerheden, kapaciteten og kontrollen i de eksisterende krisecentre og mod at pålægge sanktioner for manglende overholdelse, og understreger desuden betydningen af at ansætte veluddannede og vellønnede socialarbejdere og ved hjælp af faglig uddannelse og andre tjenesteydelser sikre, at kvinder på krisecentre kan opnå tilstrækkelig muligheder for at opbygge et nyt liv for sig selv og deres børn; understreger betydningen af, at disse centres placering ikke afsløres af hensyn til ofrenes sikkerhed;

20. understreger betydningen af behandling af mænd med voldelige tendenser; foreslår derfor, at mænd, mod hvem der er blevet udstedt et tilhold, resocialiseres af tilsynskontorer;
21. glæder sig over, at der er oprettet telefonhjælpetjenester og etableret overvågningscentre for kvinder, hvor ofre for kønsbaseret vold kan få lægebehandling og psykologbistand under deres retssager for at forebygge gentagen viktimisering;
22. opfordrer den tyrkiske regering til at kriminalisere tvangsægteskaber og gennem oplysningskampanjer henlede kvinder og mænds opmærksomhed på deres ret til frit at vælge partner; understreger betydningen af oplysningsarbejde i skoler og over for forældre om tvangsægteskabers ulovlige karakter;
23. er dybt bekymret over den ringere retsstilling for enlige kvinder, fraskilte, kvinder i ulovlige islamiske ægteskaber og kvinder, der tilhører minoritetsgrupper;
24. påpeger betydningen af at skabe respekt for kvindelige medlemmer af religiøse mindretal og fremme tværreligiøs dialog;

Uddannelse

25. understreger, at uddannelse er vigtig i bestræbelserne på at give kvinder større indflydelse og sikre integration af kønsaspektet på alle uddannelsesniveauer;
26. bemærker, at retten til uddannelse er en menneskeret i henhold til artikel 26 i FN's verdenserklæring om menneskerettighederne af 10. december 1948;
27. glæder sig over, at et stigende antal piger deltager i grundskoleuddannelsen (1.-8. klasse), og at kønsskævheden inden for grundskoleuddannelsen nu næsten er overvundet; finder det beklageligt, at kønsskævheden inden for uddannelse på sekundærtrinnet er taget en smule til, og opfordrer indtrængende den tyrkiske regering til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at reducere denne skævhed og iværksætte tiltag, der kan sikre, at alle børn går i skole;
28. opfordrer til, at man i uddannelsessystemet fremmer erhvervsuddannelser, der giver kvinder mulighed for at lære et håndværk eller uddanne sig til erhverv i servicesektoren;
29. opfordrer den tyrkiske regering til at bekæmpe seksuel udnyttelse, seksuelt misbrug, vold i

hjemmet, fattigdom, analfabetisme og udnyttelse af piger samt til at skabe lige muligheder for adgang til uddannelse uden at skelne udelukkende på grundlag af alder, sprog, etnisk tilhørsforhold og køn;

30. er bekymret over, at andelen af indskrevne børn mellem 0 og 5 år i førskoleundervisningen stadig er meget lav, og at der er manglende fremskridt med hensyn til adgang til børnepasnings- og førskolefaciliteter; opfordrer indtrængende den tyrkiske regering til at afsætte tilstrækkelige ressourcer til at skabe flere pasningsmuligheder til overkommelige priser for denne aldersgruppe; opfordrer den endvidere til at ændre sin forordning om børnepasningsfaciliteter, som stiller krav om, at arbejdspladser med flere end 150 kvindelige beskæftigede skal stille gratis børnepasning til rådighed, eftersom denne foranstaltning er udtryk for en diskriminerende tankegang, som indebærer, at børneopdragelse udelukkende er kvinders ansvar, og samtidig påvirker virksomhedernes beslutninger i negativ retning for så vidt angår ansættelse af flere kvinder;
31. opfordrer den tyrkiske regering til at intensivere sine bestræbelser og oplysningskampagner for at udrydde analfabetisme og fattigdom blandt millioner af kvinder, navnlig kvinder, der er af kurdisk oprindelse eller tilhører indvandrer- og romasamfund, og til at være særligt opmærksom på kvinder, der lever i landdistrikterne;
32. glæder sig over den tyrkiske regerings initiativer, såsom projektet for begrænsning af sociale risici (betingede kontante udbetalinger), som indebærer udbetaling af penge til trængende familier for hvert barn, der går i grundskolen; bemærker, at det beløb, der gives til familierne for piger, er højere end det, der gives for drenge, og at beløbet gives til mødrene; glæder sig over, at der på denne måde på en og samme tid tages hånd om problemet med skolegang for piger og selvstændiggørelse af kvinder inden for familien; konstaterer dog, at elever, der ikke fuldfører deres uddannelse, stadig giver anledning til bekymring, navnlig for så vidt angår børn af sæsonarbejdere og romaer, og opfordrer den tyrkiske regering til at fremme og gøre fuld brug af det tidlige varslingssystem for børn, der er i fare for at droppe ud, og eliminere regionale forskelle i både grundskolen og på sekundærtrinnet;
33. understreger, at det er inden for uddannelsessystemet, at der bedst kan tages hånd om problemet med kønsstereotyper; glæder sig derfor over oprettelsen af en ligestillingskommission under undervisningsministeriet; anerkender dets bestræbelser på at fjerne mandschauvinistiske udtryk, billeder og vendinger fra undervisningsmaterialet; bemærker dog, at det kræver yderligere anstrengelser at udrydde kønsfordomme i skolebøger på alle uddannelsesstrin og inden for erhvervsuddannelserne, og anmoder derfor den tyrkiske regering om at overvåge de fremskridt, der gøres for at udrydde kønsfordomme i undervisningsmaterialerne;
34. opfordrer alle højere uddannelsesinstitutioner til at gøre ligestillingskurser obligatoriske i læseplanen for kommende lærere og den tyrkiske regering til at medtage et sådant fag i efteruddannelsesprogrammerne for lærere;
35. understreger, at det er afgørende for at sikre pigers deltagelse i obligatorisk grundskoleundervisning og forhindre, at de fratages deres muligheder for at studere eller bliver tvunget ind i tidlige ægteskaber, at hele det formelle obligatoriske

grundskolesystem, således som det nu er tilfældet, består af én blok, som ikke kan erstattes af åben uddannelse eller fjernundervisning; er derfor bekymret over det nylige lovgivningsforslag, som øger den obligatoriske uddannelse fra 8 til 12 år, men samtidig også sigter mod at indføre muligheden for at vælge åben uddannelse som alternativ efter de første fire års grundskoleuddannelse;

Deltagelse på arbejdsmarkedet

36. understreger den meget lave deltagelse af kvinder på det tyrkiske arbejdsmarked, som ligger langt under de mål, der sættes i EU's Europa 2020-strategi, og opfordrer den tyrkiske regering til at udarbejde en national handlingsplan for at sikre større deltagelse af kvinder på arbejdsmarkedet;
37. opfordrer til, at der træffes yderligere foranstaltninger under ordningen om aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, som er udformet til at dæmme op for arbejdsløshed blandt kvinder og unge; opfordrer den tyrkiske regering til at afsætte flere midler fra sit budget til at få arbejdsløse kvinder i arbejde;
38. opfordrer den tyrkiske regering til at bruge EU-midler så effektivt som muligt på de projekter, der gennemføres i Tyrkiet; opfordrer Kommissionen til at udvise rettidig omhu med hensyn til effektiviteten af udgifterne;
39. opfordrer indtrængende til gennemførelse af statsministeriets cirkulære 2010/14 om at øge erhvervsaktiviteten blandt kvinder og opnå ligestilling; henleder i den forbindelse opmærksomheden på EU's strategier og foranstaltninger med henblik på at opnå en afbalanceret og retfærdig repræsentation af kvinder i ledende stillinger;
40. opfordrer den tyrkiske regering til at befordre kvindernes aktive deltagelse på arbejdsmarkedet ved bl.a. at fremme foranstaltninger til sikring af bedre arbejdsvilkår, lige løn for samme arbejde, livslang læring, fleksible arbejdstider og en rimelig balance mellem familie- og arbejdsliv;
41. bemærker, at Tyrkiet for nylig har forbedret sin barselslovgivning (med en forlængelse fra 12 til 16 uger), men at fædreorlov kun findes for offentlige tjenestemænd og ikke for andre arbejdstagere, samt at en bredt gældende barselsordning er afgørende for at sikre, at forældrene deler rettigheder og pligter for så vidt angår børnepasning, og for at nedbringe uligheden mellem kønnene på arbejdsmarkedet; opfordrer den tyrkiske regering til at etablere en betalt forældreorlovsordning for alle arbejdstagere, som giver fædre mulighed for at leve op til deres ligelige ansvar for børnepasningen;
42. opmuntrer kvinder til at starte deres egen virksomhed ved hjælp af midler stillet til rådighed under låneordninger, såsom låneprogrammet for små virksomheder, og udnytte KOSGEB's efteruddannelsesprogrammer;
43. understreger betydningen af at bekæmpe alle former for forskelsbehandling på arbejdspladsen, herunder kønsdiskriminering i forbindelse med nyansættelse, forfremmelser og frynsegoder; gentager sin anmodning til den tyrkiske regering om at indsamle relevante og præcise statistiske oplysning;

44. understreger betydningen af at stille særlige kurser, finansiering og teknisk bistand til rådighed for arbejdsløse kvindelige funktionærer og kvindelige iværksættere for at sikre lige muligheder for så vidt angår adgang til arbejdsmarkedet;
45. understreger, at den nylige udvidelse af den lovbestemte ret til barselsorlov (fra 12 til 16 uger) skal følges op af en lønforhøjelse for bedre at sikre, at familier og kvinder ikke bliver straffet økonomisk for at have børn;
46. opfordrer indtrængende den tyrkiske regering til at bevilge penge til etableringen af bredt tilgængelige faciliteter til pasning og pleje af børn, ældre og handicappede til overkommelige priser for at øge erhvervsaktiviteten blandt kvinder;
47. noterer sig den ringe repræsentation af kvinder i fagforeninger og navnlig i deres bestyrelser; understreger betydningen af at gøre fagforeningsarbejdet mere tilgængeligt for at få flere kvinder til at deltage heri;
48. fremhæver det forhold, at kvinder ofte arbejder under dårlige vilkår og under uregistrerede og ulønnede forhold i familievirksomheder og dermed gøres til ofre og udnyttes; opfordrer den tyrkiske regering til at træffe alle nødvendige foranstaltninger til at bekæmpe undergrundsøkonomien;

Deltagelse i politik

49. glæder sig over stigningen i antallet af kvindelige medlemmer af det tyrkiske parlamentet fra 9,1 % ved valget i 2007 til 14,3 % efter valget i 2011; konstaterer dog, at andelen stadig er lav, og opfordrer til, at der vedtages en ny lov om politiske partier og valg, der indfører en obligatorisk kvoteordning, der kan sikre en rimelig repræsentation af kvinder på valglisterne; er bekymret over, at tyrkiske kvinder generelt er begrænset repræsenteret i politik, lederstillinger i den offentlige forvaltning og i de politiske partier;
50. understreger behovet for, at den tyrkiske regering og de politiske partier reviderer den gældende valglov for at bidrage til en lige og demokratisk deltagelse af mænd og kvinder i politik, herunder en mere ligelig tilstedeværelse af kvinder på de første pladser på valglisterne;
51. opfordrer alle tyrkiske politiske partier til at udarbejde omfattende ligestillingsstrategier og interne regler, der sikrer deltagelse af kvinder på alle niveauer;
52. er bekymret over den meget lave procentdel for kvinders deltagelse i politik på lokalt plan og opfordrer alle politiske partier til at sørge for, at denne situation ændrer sig med lokalvalgene i 2014; opfordrer, i betragtning af at kun 1 % af de tyrkiske kommuner har en kvindelig borgmester og det deraf følgende behov for at fremme kvinders deltagelse i politik, ikke mindst på lokalt plan, til, at der indføres et kvotesystem for optagelse af kvinder på kandidatlisterne;

Et 2020-perspektiv

53. opfordrer Tyrkiet til som EU-kandidatland at støtte målene i Europa 2020-strategien og til at give kvinderne mulighed for at deltage mere aktivt på arbejdsmarkedet;

54. opfordrer Kommissionen til at sætte spørgsmålet om kvinders rettigheder i centrum for forhandlingerne med Tyrkiet; understreger, at det er vigtigt for Tyrkiet at opfylde sine retlige og politiske forpligtelser, som følger af EU-retten og relevante afgørelser fra EU og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol med henblik på at lette åbningen af kapitel 23 i tiltrædelsesforhandlingerne om retsvæsenet og grundlæggende rettigheder og for at støtte Tyrkiets reformer angående kvinders menneskerettigheder inden for rammerne af dette kapitel;
55. opfordrer Tyrkiet til at opfylde alle sine forpligtelser i henhold til associeringsaftalen EF-Tyrkiet og dennes tillægsprotokol, som det stadig for sjette år i træk ikke har gennemført, så landet kan vise sin sande vilje til at blive et fuldgældigt pluralistisk demokrati, der som grundværdier har respekt for og beskyttelse af både mænd og kvinders menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder;
56. understreger, at et af kriterierne for åbningen af tiltrædelsesforhandlingernes kapitel 19 om socialpolitik og beskæftigelse, som er af afgørende betydning for forbedringen af kvinders sociale og økonomiske situation og deres tilstedeværelse på arbejdsmarkedet, er, at Tyrkiet forelægger Kommissionen en handlingsplan for gennemførelsen af EU-retten på hvert af de områder, der dækkes af kapitel 19, herunder anvendelsen af en metode til integrering af kønsaspektet; foreslår, at generaldirektoratet for kvinders stilling involveres tæt i denne proces;
57. understreger, at den såkaldte positive dagsorden, som blev anvendt af Kommissionen for at supplere tiltrædelsesforhandlingerne med Tyrkiet, bør benyttes som et førende forum for fremme af kvinders rettigheder og ligestilling i Tyrkiet; opfordrer Kommissionen til at sikre, at inddragelsen af kønsaspektet sikres i alle arbejdsgrupper i forbindelse med den positive dagsorden;
58. understreger betydningen af at genoverveje det nuværende rigide værdisæt for så vidt angår kvinders rolle i den sociale struktur og understreger, at det i bund og grund er en mentalitetsforandring, der skal til for at omsætte den lovgivningsmæssige ramme til virkelighed;
59. opfordrer til iværksættelse af oplysningskampagner rettet mod hele samfundet med fokus på kvinders rettigheder og ligestilling, forebyggelse af kønsbaseret vold, fordømmelse af æresdrab samt bekæmpelse af kønsfordomme i medierne;
60. opfordrer til aktiv inddragelse af arbejdsgivere og -tagere i arbejdet med at fremme kvinders rettigheder og rolle i erhvervslivet, samfundet og politik og med at inddrage kvinderne i dialogen mellem de to parter;
61. opfordrer den tyrkiske regering til at indføre obligatoriske fag om ligestilling og tolerance i læseplanerne på alle undervisningsniveauer;
62. foreslår, at der udarbejdes et nationalt projekt, som samler kvindelige og mandlige rollemodeller og unge kvinder og mænd til en debat om Tyrkiets fremtid, så kvinder og mænd i alle aldersgrupper og med forskellige politiske overbevisninger kan arbejde sammen om en strategi, der reelt kan ændre det patriarkalsk strukturerede samfund til et, hvor kvinder på fair vis kan deltage i det økonomiske og sociale liv, og hvor denne

deltagelse er socialt accepteret;

63. anerkender, at en mentalitetsændring aldrig vil kunne opnås uden deltagelse og inddragelse af mænd, og opfordrer derfor den tyrkiske regering til at arrangere offentlige debatter, så kvinder og mænd fra alle lag i det tyrkiske samfund kan udveksle synspunkter, som middel til at tage fat på årsagerne til kønsbaseret vold og i sidste ende opnå reel ligestilling;
64. mener, at man bør være særlig opmærksom på at styrke kvindernes indflydelse og stilling i de mindre udviklede regioner i Tyrkiet; glæder sig derfor over den tyrkiske regerings projekter som f.eks. udbydelse af erhvervsuddannelseskurser på de såkaldte CATOM-centre (samfundscentre til flere formål) i det sydøstlige Tyrkiet, men understreger, at der er behov for flere initiativer, som respekterer og fremmer alle kvinders rettigheder, og som navnlig fokuserer på kvinders sociale inklusion i landområderne, arbejdsløse kvinder og kvinder, der lever i fattigdom;
65. mener, at Tyrkiet, hvis det ønsker at spille en rolle som model for de lande, der er omfattet af det arabiske forår, bør fortsætte sine reformer med beslutsomhed og sikre gennemførelsen af den vedtagne lovgivning; minder om, at Tyrkiet skal opnå synlige og konkrete resultater i forbindelse med gennemførelsen af lighedsprincippet og respekten for kvinders rettigheder;
66. understreger mediernes centrale rolle, når det kommer til opretholdelse af kvinders rettigheder, og tilskynder til, at ligestilling indgår i medieorganisationers interne kurser; understreger betydningen af, at der i medierne gives et billede af kvinder, som undgår kønsstereotyper;
67. understreger betydningen af, at kønsaspektet inddrages i budgetlægningen, eftersom ingen af reformerne kan gennemføres uden tilstrækkelige midler;
68. opfordrer Tyrkiet til at øge sine bestræbelser på at gennemføre omfattende reformer, til at opfylde Københavnskriterierne af hensyn til landets egen modernisering og til at etablere et klima, hvor der hersker gensidig forståelse og respekt med alle EU's 27 medlemsstater, hvorved det kan gøres muligt at udveksle bedste praksis på ligestillingsområdet med alle til gavn for Tyrkiets kvindelige borgere;
69. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Europarådets generalsekretær, UN Women, generaldirektøren for Den Internationale Arbejdsorganisation og Tyrkiets regering og parlament.

BEGRUNDELSE

Ordføreren har udarbejdet betænkningen på grundlag af både skrivebordsundersøgelser og interviews.

I forbindelse med skrivebordsundersøgelserne er der foretaget analyser af en lang række oplysninger og udtalelser indhentet fra forskellige kilder fra statsapparatet og civilsamfundet og af lovgivning inden for kvinders rettigheder.

Ud over at pleje de regelmæssige kontakter, ordføreren allerede har med forskellige involverede parter som følge af mange års engagement i Tyrkiet, har ordføreren også gennemført interviews med særligt henblik på at skaffe input til denne betænkning. Disse interviews omfattede:

- en meningsudveksling med EU's udvidelseskommisær Štefan Füle
- to besøg i Tyrkiet for at undersøge situationen omkring kvinders rettigheder:

Under sit første besøg i Tyrkiet i april 2011 holdt ordføreren hovedtalen ved en international konference om ligestilling arrangeret af UNDP og det tyrkiske parlament og interviewede fremtrædende kvinder i det tyrkiske samfund, herunder Güldal Akşit, daværende formand for parlamentets ligestillingsudvalg, Nazik Işık, stifter af kvindesolidaritetsforeningen, Aynur Bektaş, formand for det kvindelige iværksætterråd under sammenslutningen af handelsforeninger og varebørser i Tyrkiet, Yazgülu Aldoğan, klummeskribent, Sertab Erener, kunstner, Gülay Aslantepe, daværende direktør for ILO i Tyrkiet, Yakın Ertürk, FN's særlige rapportør om vold mod kvinder. Ordføreren besøgte også krisecentre sammen med İlke Gökdemir, forsker, og Mor Çatı, der arbejder som frivillig ved et krisecenter, og hun interviewede kvinder, der har været udsat for vold i hjemmet. Hun var også ordstyrer ved en debat på et universitet med unge piger (og drenge) om deres fremtid.

Under sit andet besøg i Tyrkiet i september 2011 havde ordføreren møder med EU-ministeren Egemen Bağış, ministeren for familie- og socialpolitik, Fatma Şahin, indenrigsministeren, İdris Naim Şahin, justitsministeren, Sadullah Ergin, arbejdsministeren, Faruk Çelik, finansministeren, Mehmet Şimşek, uddannelsesministeren, Ömer Dinçer, formanden for parlamentets ligestillingsudvalg, Azize Sibel Gönül, formanden for parlamentets udvalg om EU-integration, Mehmet Sayım Tekelioğlu, formanden for parlamentets udvalg for eksterne forbindelser, Volkan Bozkır, medformanden for det blandede parlamentariske udvalg Tyrkiet-EU, Afif Demirkıran, næstformanden for parlamentets udvalg om menneskerettigheder, Mehmet Naci Bostancı, lederen af oppositionens største parti, det republikanske folkeparti (CHP), Kemal Kılıçdaroğlu, repræsentanter for sammenslutningen af fagforeninger i Tyrkiet, chefen for EU's delegation til Tyrkiet, ambassadør Marc Pierini, formanden for den tyrkiske industri- og erhvervssammenslutning, Ümit Boyner, og repræsentanter for en lang række kvindeorganisationer, som mødtes til en rundbordsdialog i Istanbul for at skaffe input til denne betænkning,

- en offentlig høring i Europa-Parlamentet med deltagelse af Leyla Coşkun, daværende generaldirektør for Kvinders status, Nur Ger, formand for den tyrkiske industri- og

erhvervssammenslutnings arbejdsgruppe om ligestilling, og Handan Çağlayan, der skriver om og forsker i menneskerettigheder.

Lovgivning

Det bemærkes i betænkningen, at lovgivningen om kvinders rettigheder i vidt omfang allerede findes. Regeringen har vedtaget love, vedtægter, strategipapirer, nationale handlingsplaner og protokoller om vigtige emner som forebyggelse af vold mod kvinder, pigers skolegang og udryddelse af analfabetisme blandt kvinder, hvorved kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet øges. Lovgivningen er imidlertid først for nylig blevet omsat til praksis på tilfredsstillende vis. Endvidere er det manglende samarbejde mellem den tyrkiske regering og civilsamfundet også kommet til udtryk inden for kvinders rettigheder, hvilket er særlig beklageligt, da ligestilling kun kan opnås ved en koordineret indsats fra hele samfundet.

Ordføreren har været vidne til en positiv forandring i disse tidligere tendenser til manglende gennemførelse af lovgivningen og mangel på samarbejde. Alle de relevante ministerier er i gang med at indføre projekter til gennemførelse af lovgivningen om forbedring af kvinders levestandard. Og hvad der er endnu vigtigere er, at ministerierne samarbejder på ligestillingsområdet. Det nyoprettede ministerium for familie- og socialpolitik er i centrum for denne samarbejdsstruktur. Ministeriet for familie- og socialpolitik er nu et fuldgyldigt ministerium med eget budget og er straks gået i gang med at etablere et strukturelt samarbejde med andre ministerier. Ministeriet arrangerer også møder med civilsamfundet for at træffe fælles beslutninger om vigtige spørgsmål, f.eks. om, hvordan systemet med krisecentre for kvinder skal omstruktureres.

Forandringen befinder sig stadig i en indledende fase, hvorfor ordføreren i betænkningen er forsigtig med ikke at drage forhastede konklusioner om, at Tyrkiet har afhjulpet alle mangler, samtidig med at den positive bevægelse anerkendes.

For så vidt angår indsamlingen af bedre statistiske oplysninger er der gjort fremskridt i de seneste år, men der er stadig ikke altid adgang til kønsopdelte oplysninger på alle områder.

Den seneste forfatningsændring sikrer, at positiv særbehandling ikke kan betragtes som en krænkelse af princippet om ligestilling. Denne mulighed skal dog gennemføres i praksis ved hjælp af yderligere lovgivning.

Vold mod kvinder

Vold mod kvinder er et af Tyrkiets mest presserende problemer. Hver dag bliver to eller tre kvinder slået ihjel af deres mænd, kæresten, familiemedlemmer eller eksmænd. Der er mangler ved den gældende lovgivning, lov nr. 4320, idet der f.eks. mangler en mekanisme, som sikrer, at den person, der udøver vold i hjemmet, straks afskæres fra at komme i nærheden af den kvinde, der er blevet udsat for vold. Desuden ligger politi, anklagere og dommere ikke altid på linje hvad angår lovens rækkevidde og den straf, gerningsmanden bør idømmes. Det er meget vigtigt, at man ud over at ændre loven med henblik på at indføre mere umiddelbare og effektive retsmidler i sager om vold i hjemmet også sikrer en ensartet fortolkning og anvendelse af lovgivningen hos alle de myndigheder, der er involveret i anvendelsen heraf.

Ordføreren noterer sig på den positive side, at man i det tyrkiske samfund i stadig stigende grad er bevidst om volden mod kvinder. Spørgsmålet diskuteres dagligt i de tyrkiske aviser og tv-programmer og af forskellige ngo'er, som er en yderligere drivkraft bag regeringens reformer på området. Regeringen har allerede anerkendt, at der er et alvorligt problem, og hævder ikke længere, at sagerne om kønsrelateret vold er enkeltstående hændelser. I et forsøg på at komme volden mod kvinder til livs arrangerer de respektive ministerier kurser for politi, dommere og anklagere, sundhedspersonale og ledende personer i religiøse samfund om deres rolle i bekæmpelsen af vold mod kvinder. Både indenrigsministeriet og ministeriet for familie- og socialpolitik er i gang med at omstrukturere systemet med krisecentre for kvinder. Der er imidlertid et skrigende behov for flere krisecentre. Den tyrkiske regering er stadig langt fra at nå det mål, den selv har sat om at bygge et krisecenter i hvert område med over 50.000 indbyggere. Det bør være en prioritet for regeringen at nå dette mål. De eksisterende krisecentre bør gøres sikrere med veluddannet og vellønnet personale, og der bør systematisk tilbydes faglig uddannelse til kvinderne på krisecentrene for at hjælpe dem med at skabe en ny tilværelse for dem selv og deres børn, når de forlader krisecentrene.

Der er blevet oprettet telefonhjælpetjenester for at bistå voldsofre. Der bør afsættes tilstrækkelige ressourcer og foretages de nødvendige omstruktureringer, således at henvendelser til hjælpetjenesterne efter normal kontortid også behandles straks.

Ordføreren opfordrer den tyrkiske regering til at indføre en nultolerancepolitik over for vold mod kvinder. Dette betyder, at vold mod kvinder ikke må gå ustraffet hen, og at der gives højere straffe til personer, der udøver vold mod kvinder mere end en gang. Når først det bliver almindeligt kendt, at dem, der begår kønsrelaterede forbrydelser, bliver straffet uden undtagelse, vil volden mod kvinder nødvendigvis blive reduceret.

Uddannelse

Som følge af konsekvente og vedvarende kampagner iværksat af den tyrkiske regering og ngo'er er kønsskævheden inden for grundskoleuddannelsen næsten overvundet. Der er imidlertid stadig en kønsskævhed inden for uddannelse på sekundærtrinet, og ordføreren fremhæver betydningen af at fokusere på at komme skævheden til livs på dette uddannelsesniveau.

Med hensyn til uddannelsens indhold gør ligestillingskommissionen under uddannelsesministeriet et vigtigt arbejde med hensyn til at fjerne mandschauvinistiske formuleringer og billeder i lærebøgerne og erstatte dem med emancipatorisk indhold uden fastlåste kønsrollemønstre, som lærer børnene om ligestilling og deling af det familiemæssige ansvar.

Deltagelse på arbejdsmarkedet

Beskæftigelsesgraden for kvinder har nu i nogle år ligget omkring 24 %. Selv om det seneste tal ifølge oplysningerne fra det tyrkiske statistiske institut er tæt på 30 %, er det stadig meget lavt. Spørgsmålet er ganske vist blevet taget op i statsministeriets cirkulære 2010/14, men cirkulæret er ikke blevet omsat på en sådan måde, at principperne heri er blevet gennemført.

Ordføreren har foreslået en række reformer med henblik på at øge kvindernes deltagelse på

arbejdsmarkedet. Indførelse af en velfungerende ordning for deltidsarbejde ville i høj grad kunne bidrage til at øge kvinders erhvervsfrekvens. Som det er i dag, er det arbejdsgiveren, der afgør, hvem der arbejder på deltid, og der bliver nærmest ladet fuldstændig hånt om deltidsansattes socialsikringsrettigheder.

Ordføreren beklager, at tjenester, der normalt anses for at henhøre under socialstatens ansvar, såsom børnepasning og ældre- og handicappleje, i Tyrkiet betragtes som udfordringer, som kun skal løses af kvinder. Dette bidrager til den lave beskæftigelsesgrad for kvinder. Den tyrkiske regering opfordres derfor i betænkningen til at afsætte tilstrækkelige midler til tilgængelige plejefaciliteter til overkommelige priser.

Deltagelse i politik

Efter valget i 2011 er antallet af kvindelige medlemmer af det tyrkiske parlament steget fra 9,1 % til 14,3 %. Selv om det er et skridt i den rigtige retning, er andelen stadig lav.

Ordføreren opfordrer til, at der udarbejdes en ny lov om politiske partier og valg, der indfører en obligatorisk kvoteordning.

Ordføreren bemærker, at selv om de politiske partiers kvindeorganisationer har stor betydning for partiernes succes, giver det sig ikke udslag i politiske karrierer for de pågældende kvinder. Hun mener derfor, at det er nødvendigt, at man i de politiske partiers interne regler sikrer, at der er kvinder på alle niveauer af partiledelsen.

Et 2020-perspektiv for kvinder i Tyrkiet

Europa undergår for tiden en forandring for at vende tilbage til samme vækst som før krisen og øge potentialet til at opnå endnu højere vækst (Europa 2020), og en af de centrale prioriteter i Europa 2020 er inklusiv vækst, hvor kvinder involveres i højere grad, da Europa får brug for alle sine kvinder i 2020 for at kunne opnå en konkurrencedygtig europæisk økonomi. Ordføreren opfordrer i den forbindelse Tyrkiet til som kandidatland at tilslutte sig kønsaspektet i Europa 2020 ved at forpligte sig til at opnå ægte ligestilling, da også Tyrkiet vil komme til at stå over for lignende udfordringer i bestræbelserne på at opnå øget vækst.

Efter at have foretaget en grundig undersøgelse af situationen for kvinder i Tyrkiet og efter at have interviewet mange forskellige personer fra det offentlige og fra ngo'er har ordføreren bemærket, at alle synes at være enige om, at der er behov for en mentalitetsændring for at ændre samfundets patriarkalske struktur til en struktur, der bygger på ligestilling. Dette vil i høj grad kunne være med til at sætte en stopper for kønsrelateret vold, øge kvinders deltagelse og styrke kvinders indflydelse og stilling i almindelighed. Ordføreren kommer derfor med en række forslag, der kan bane vejen for en sådan mentalitetsændring.

Ordføreren påpeger, at medierne spiller en afgørende rolle, når det drejer sig om at skabe en sådan mentalitetsændring, og foreslår forskellige initiativer, som medierne kan tage. Ordføreren mener desuden, at en sådan ændring bedst kan opnås, hvis man for det første skaber et system, hvor kvindelige rollemodeller arbejder aktivt sammen med unge piger angående Tyrkiets fremtid og den plads, kvinder bør have fremover, og for det andet involverer mænd i processen med henblik på at ændre mentaliteten. Ifølge ordføreren bør dette andet aspekt gøres til virkelighed ved hjælp af en kampagne for at skabe en "alliance mellem kønnene", med henvisning til "alliancen af civilisationer", som var et initiativ, som

Tyrkiets premierminister, Recep Tayyip Erdoğan, var medforslagsstiller til.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	27.3.2012
Resultat af den endelige afstemning	+: 28 –: 0 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Iratxe García Pérez, Mary Honeyball, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Franziska Katharina Brantner, Anne Delvaux, Sylvie Guillaume, Mojca Kleva, Ana Miranda, Antigoni Papadopoulou, Eleni Theoharous
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Elisabeth Jeggle